

Gemeenteraad	
Portefeuillehouder: Tjitske Biersteker-Giljou	Van team: Team Jeugd Adviseur: Eric van Tatenhove E-mail: e.van.tatenhove@denhelder.nl
Classificatie: Openbaar	Kenmerk: 2020-000934 Begrotingswijziging: Nee
Onderwerp:	Voorstel tot het vaststellen van een zienswijze op de Kadernota 2021 van de GGD Hollands Noorden.

Publiekssamenvatting:

De raad heeft jaarlijks de mogelijkheid om haar zienswijzen te geven over het handelen van de GGD Hollands Noorden (hierna te noemen GGD) bij de jaarstukken en begroting. Met ingang van vorig jaar is voorafgaand hieraan een Kaderbrief vastgesteld.

Het dagelijks bestuur van de GGD heeft op 16 december 2019 de Kadernota 2021 toegezonden, met het verzoek aan de raad om een zienswijze te geven. Na kennisname van de zienswijzen van de raden, staat de kaderbrief 2021 ter vaststelling geagendeerd voor het algemeen bestuur van de GGD op 11 maart 2020.

In een kadernota worden de belangrijkste inhoudelijke punten (per jaar en voor meerdere jaren), inclusief de financiële consequenties, vastgelegd. De kadernota vormt de basis voor de begroting 2021. De procedure is gebaseerd op het informatieprotocol gemeenschappelijke regelingen, bedoeld om de raden meer sturing en grip op gemeenschappelijke regelingen te geven voorafgaand aan de begroting.

Geadviseerd besluit

1. Het college besluit ter advisering aan de Regionale Raadscommissie Noordkop aan te bieden het voorstel aan de gemeenteraad in te stemmen met een positieve zienswijze af te geven op de Kadernota 2021 van de GGD met inachtneming van onderstaande beslispunten.
2. Het inzetten op de 4 focuspunten te ondersteunen.
3. Daarbij dient de GGD:
 - a) De basis (de GR-taken) op orde te houden.
 - b) Bij het uitwerken van de vier focuslijnen in de begroting 2021, de beoogde resultaten en effecten per focuslijn te beschrijven.
 - c) In de begroting 2021 de GR taken en aanvullende diensten duidelijk te scheiden.
4. De GGD aangeven dat voorstellen voor bestemming van het resultaat 2019 pas bij de vaststelling van de betreffende jaarstukken wordt behandeld.

Raadsvoorstel:

Aanleiding en context

Het DB van de GGD heeft haar kadernota 2021 gepresenteerd. De gemeenteraad mag hierover zijn zienswijze kenbaar maken. Dit raadsvoorstel wordt ook besproken in de Regionale Raadscommissie Noordkop. Er wordt voorgesteld een positieve zienswijze af te geven, met daarbij het verzoek dat de GGD in de begroting 2021 de beoogde resultaten en effecten per focuslijn beschrijft en het onderscheid tussen de GR taken en aanvullende diensten verder voort te zetten. Daarnaast bij de GGD aangeven dat voorstellen voor bestemming van het resultaat 2019 niet in de kaderbrief horen, maar behandeld dienen te worden in de jaarstukken.

Doelen en resultaten

- Inwoners kunnen gezond en veilig leven.
- Door in te zetten op preventie worden hogere zorgkosten voorkomen of verminderd.
- De gemeenteraden hebben grip op het handelen van de GGD.

Kaders en omstandigheden

De raad heeft jaarlijks de mogelijkheid om haar zienswijzen te geven over het handelen van de GGD bij de jaarstukken en begroting. Met ingang van vorig jaar is voorafgaand hieraan een Kaderbrief vastgesteld.

Het dagelijks bestuur van de GGD heeft op 16 december 2019 de Kadernota 2021 toegezonden, met het verzoek aan de raad om een zienswijze te geven. Na kennisname van de zienswijzen van de raden, staat de kaderbrief 2021 ter vaststelling geagendeerd voor het algemeen bestuur van de GGD op 11 maart 2020.

In een kadernota worden de belangrijkste inhoudelijke punten (per jaar en voor meerdere jaren), inclusief de financiële consequenties, vastgelegd. De kadernota vormt de basis voor de begroting 2021. De procedure is gebaseerd op het informatieprotocol gemeenschappelijke regelingen, bedoeld om de raden meer sturing en grip op gemeenschappelijke regelingen te geven voorafgaand aan de begroting.

Hieronder en onder *financiële aspecten* treft u de argumenten aan bij de voorgestelde zienswijzen.

Toelichting bij 2. Het inzetten op de 4 focuspunten te ondersteunen.

De GGD stelt voor om vanaf 2021 met vier focuslijnen te werken en de huidige programma indeling los te laten. De huidige vijf programma's zijn:

- Jeugd
- Infectieziektebestrijding
- Kwetsbare burger
- Onderzoek, beleid & Preventie
- Veilig Thuis.

De vier nieuwe focuslijnen zijn:

- Gezond opgroeien
- Gezond ouder worden
- Meedoen naar vermogen
- Gezonde leefomgeving

Wij ondersteunen de focus op de vier lijnen omdat dit aansluit bij de ontwikkelingen in de samenleving en de input vanuit de gemeenteraden. Ook sluiten de focuslijnen aan bij inzichten op het gebied van gezondheid en de verantwoordelijkheden van GGD en gemeenten.

Het loslaten van de programma indeling komt de wendbaarheid van de GGD ten goede. Daarbij blijft voor de P&C documenten Begroting en Jaarstukken de wet en regelgeving o.b.v. het Besluit Begroting en Verantwoording van toepassing.

De GGD geeft aan dat het weerstandsvermogen verbetert. Een gezonde organisatie, vanuit financieel, juridisch en bedrijfsmatig oogpunt, is voorwaardelijk voor het uitvoeren van de GR taken.

Toelichting bij 3 Aanvullend verzoeken wij de GGD om:

a. de basis (de GR-taken) op orde te houden.

b. bij het uitwerken van de vier focuslijnen in de begroting 2021, de beoogde resultaten en effecten per focuslijn te beschrijven;

c. in de begroting 2021 de GR taken en aanvullende diensten duidelijk te scheiden.

Gemeenten verwachten een kader om te kunnen sturen op resultaten en maatschappelijke effect, met waar mogelijk prestatie indicatoren. Binnenshuis heeft de GGD veel gezondheidsinformatie die voor dit laatste gebruikt kan worden.

Zoals aangegeven ondersteunen wij de koers van de GGD waarbij wordt ingezet op de 4 focuspunten. Wel vragen wij de GGD om de basis GR taken op orde te houden. Pas nadat gegarandeerd kan worden dat deze basistaken op orde zijn kan er aan overige diensten op dit vlak gewerkt worden.

In de Wet publieke gezondheid staan de verantwoordelijkheden en taken van gemeente en de gemeentelijke gezondheidsdienst. In de gemeenschappelijke regeling GGD HN zijn hierover afspraken gemaakt. Gemeenten willen kunnen sturen op de kwaliteit van de basistaken publieke gezondheid, die zijn vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling (GR). De zienswijze van de raden zou met name moeten gaan over de GR taken van de GGD. Deze dienen inhoudelijk zichtbaar te blijven binnen de nieuwe indeling op focuslijnen.

Gemeenten verwachten dan ook, in lijn met eerdere zienswijzen, dat de basistaken van de gemeenschappelijke regeling GGD goed te onderscheiden zijn van aanvullende dienstverlening. De GGD is in de begroting 2020 gestart met dit onderscheid. Gemeenten mogen verwachten dat de GGD de gewenste transparantie in de begroting 2021 inhoudelijk en financieel biedt.

Vanuit het perspectief van gemeenten worden de GR taken bekostigd met de GR bijdragen en worden aanvullende diensten voor gemeenten of derden afzonderlijk bekostigd, op basis van dienstverleningsovereenkomsten of andere afspraken. Dit onderscheid zien we terug in de bijlagen 1 en 3 bij de kadernota. Van afzonderlijke onderwerpen die in de kadernota genoemd worden, is echter steeds niet duidelijk of deze bekostigd worden vanuit de GR of op een andere manier (bijvoorbeeld Stevig Ouderschap, logopedische ondersteuning, aanpak overgewicht).

In bijlage 5 wordt een overzicht van diensten gegeven, met onderscheid tussen GR taken, wettelijke taken GGD, wettelijke taken gemeenten en overige aanvullende diensten.

De GGD geeft niet aan onder welke governance-categorie de Kinderopvang en Veilig Thuis vallen in 2021 (bijlage 2 en 4). De bijdrage voor de uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma (RVP) is opgenomen onder de GR taken. Deze taak is in 2019 en 2020 gebaseerd op een dienstverleningsovereenkomst van de GGD met 17 afzonderlijke gemeenten. De uitvoering van het

RVP is wettelijk gekoppeld aan de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg. Besluitvorming over de governance is aan de gemeenten.

In de vorige kadernota (2020) heeft de GGD een verzoek tot wijziging van de GR GGD HN aangekondigd. Deze wijziging betreft met name een aanpassing aan de in 2015 gewijzigde Wet Gemeenschappelijke Regelingen en een aanpassing ten gevolge van het informatieprotocol gemeenschappelijke regelingen. Een wijziging voor de governance voor aanvullende diensten kan gelijktijdig ter besluitvorming worden voorgelegd en is relevant voor de begroting 2021.

Toelichting bij 4. De GGD aangeven dat voorstellen voor bestemming van het resultaat 2019 pas bij de behandeling van de bijbehorende jaarstukken behandeld worden.

Over 2019 wordt in 2e Bestuursrapportage GGD Hollands Noorden (Burap) een voordelig jaarresultaat van € 1.223.000 verwacht. De GGD geeft aan dit positieve resultaat overwegend incidenteel van aard is. De GGD stelt voor om een bestemmingsreserve voor de ICT-agenda 2020-2023 te vormen. Daarnaast wordt voorgesteld om de algemene reserve versneld te versterken. Voorstellen voor bestemming van het resultaat 2019 horen thuis bij het aanbieden van de jaarstukken 2019. Deze jaarstukken worden gelijktijdig met de begroting 2021 voor zienswijze aangeboden in april 2020.

Argumenten en alternatieven

Argumenten:

- 1) De begroting 2020 biedt geen inhoudelijke speerpunten, waardoor het op in 2020 moeilijk is om inhoudelijk grip te hebben op de GGD. Daarom is daarover een zienswijze opgenomen.
- 2) De GGD heeft in haar begroting 2020 drie risico's opgenomen met een totale omvang van € 350.000. Het weerstandsvermogen (gevormd door de algemene reserve) is voldoende om deze risico's op te vangen, indien deze zich voordoen
- 3) De GGD vermeldt dat in de begroting 2020 een groei van het aantal meldingen en adviezen bij Veilig Thuis (t.o.v. begroting 2019) niet als risico is opgenomen. Als blijkt dat de begroting Veilig Thuis ontoereikend is, zal het dagelijks bestuur tijdig een winstwaarschuwing afgeven en zich wenden tot de gemeenten.

Alternatieven:

Een alternatief zou zijn om geen of andere zienswijzen te geven.

Wanneer geen zienswijze wordt afgegeven, dan zou deze kans om op dit moment sturing te geven verspeeld worden. Gezien de motie die de raden daarover in 2016 hebben aangenomen is het logisch elk geboden moment waarop sturing gegeven kan worden aan te grijpen.

Bestuurlijke vernieuwing

Nvt.

Duurzaamheid

Nvt.

Financiële consequenties

De kadernota is financieel gezien akkoord. Getoetst zijn het weerstandsvermogen ,de indexatie en de gemeentelijke bijdragen.

Weerstandsvermogen

Vooruitlopend op de jaarstukken 2019, wordt een verbetering van de algemene reserve verwacht. Deze komt, na voorgestelde bestemming, op 1,8% van de totale lasten, waardoor weer een goed weerstandsvermogen aanwezig is. Ook de weerstandscapaciteit (de beschikbare reserve afgezet tegen de risico's) komt op een goed niveau.

Indexatie

De indexatie is toegepast conform financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen, de verhouding loon/prijs wijkt af van 70/30, maar is evenals in 2020 vastgesteld op 74/26 omdat de GGD relatief meer personele dan materiele kosten verwacht.

Gemeentelijke bijdrage GR taken

De gemeentelijke bijdragen voor GR taken zijn gebaseerd op de bijdragen 2020 en demografische invloeden. De GGD vraagt geen middelen voor nieuw beleid.

De bijdrage voor de uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma is opgenomen onder de GR taken. Financieel gezien wijzigt de bijdrage RVP per gemeente niet.

Gemeentelijke bijdrage aanvullende diensten

Ter informatie hieronder een toelichting op de bijdragen voor enkele aanvullende diensten:

De nieuwe taak op basis van de WvGGZ (Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg) is opgenomen, waarbij de lasten gelijk zijn aan de baten. Op het moment van opstellen van de Kadernota waren de totaalkosten en de bijdrage per gemeente voor uitvoering van taken WvGGZ niet definitief bekend omdat de besluitvorming daarover nog niet was afgerond. Het totaalbedrag en de bijdrage per gemeente zijn opgenomen onder voorbehoud van de besluitvorming en van een door de gemeenten te bepalen verdeelsleutel (verwacht medio december 2019).

De bijdrage die de GGD per gemeente heeft opgenomen voor Veilig Thuis is conform afspraken.

Gemeenten hebben besloten tot een verdeelsleutel voor de kosten: 50% is gebaseerd op inwonertal en 50% op gebruik. Vanaf 2021 is de bijdrage per gemeente voor Veilig Thuis exclusief de bijdrage vanuit de Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang (DUVO). De gemeenten Den Helder en Alkmaar ontvangen DUVO middelen. Conform afspraken zetten zij deze deels in voor Veilig Thuis. Zij betalen dit rechtstreeks aan de overige gemeenten.

Er is sprake van uitbreiding van aanvullende diensten ad. 323.000. Dit betreft gemaakte afspraken voor aanvullende dienstverlening in 2019 en 2020 met één of enkele gemeenten. Continuering van deze activiteiten in 2021 leidt tot een structurele verhoging ten opzichte van de programmabegroting 2020.

Overig

De GGD anticipeert, met voorstellen in deze kadernota, op bestemming van het jaarresultaat 2019. De voorstellen horen thuis bij het aanbieden van de jaarstukken 2019.

Uitvoering en planning

Collegebesluit op 21 januari 2020, behandeling in Regionale Raadcommissie Noordkop 13 februari 2020 en gemeenteraad 24 februari 2020.

Communicatie

De zienswijze wordt kenbaar gemaakt bij het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden. Het dagelijks bestuur van de GGD formuleert een bestuurlijke reactie op de zienswijzen en legt deze voor aan het algemeen bestuur op 11 maart 2020.

Den Helder, 21 januari 2020

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Jeroen Nobel

secretaris
Robert Reus

Raadsvergadering d.d.	24 februari 2020
Besluit nummer	2020-000934
Onderwerp	Voorstel tot het vaststellen van een zienswijze op de Kadernota 2021 van de GGD Hollands Noorden.

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het raadsvoorstel van het college van burgemeester en wethouders van Den Helder van 21 januari 2020,

kennis genomen hebbende van de voorbereidende commissievergadering Regionale raadscommissie Noordkop op 2020-02-13T17:00:00+01:00

besluit:

1. Het college besluit ter advisering aan de Regionale Raadscommissie Noordkop aan te bieden het voorstel aan de gemeenteraad in te stemmen met een positieve zienswijze af te geven op de Kadernota 2021 van de GGD met inachtneming van onderstaande beslispunten.
2. Het inzetten op de 4 focuspunten te ondersteunen.
3. Daarbij dient de GGD:
 - a) De basis (de GR-taken) op orde te houden.
 - b) Bij het uitwerken van de vier focuslijnen in de begroting 2021, de beoogde resultaten en effecten per focuslijn te beschrijven.
 - c) In de begroting 2021 de GR taken en aanvullende diensten duidelijk te scheiden.
4. De GGD aangeven dat voorstellen voor bestemming van het resultaat 2019 pas bij de vaststelling van de betreffende jaarstukken wordt behandeld.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 24 februari 2020